

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญตาราง	
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
วิธีการดำเนินการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 การปรับทัศนวิสัยการตรวจ	
การดื้อยาปฏิชีวนะ	5
การถ่ายทอดการดื้อยา	6
กลไกการดื้อยา	6
ปัจจัยเสี่ยงของการเกิดเชื้อดื้อยา	9
กลวิธีในการลดการดื้อยาปฏิชีวนะของเชื้อแบคทีเรียในโรงพยาบาล	10
Antibiograms	12
วิธีการทดสอบความไว	12
ตัวอย่างวิธีการทดสอบความไวที่มีการใช้ในประเทศไทย	13
จากศูนย์เฝ้าระวังเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพแห่งชาติ (NARST)	
การจัดทำ antibiogram	14
การนำ antibiogram ไปใช้ในทางคลินิก	15
ตัวอย่างการศึกษาเกี่ยวกับการนำ antibiogram ไปใช้ในทางคลินิก	16
บทที่ 3 วิธีการที่ใช้ในการวิจัย	
การเก็บข้อมูลก่อนจัดทำ antibiogram	17
การจัดทำ Antibiogram	17
การนำ antibiogram ใช้ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร	18
การวิเคราะห์ข้อมูล	18
กลวิธีสำหรับลดการดื้อยาปฏิชีวนะของโรงพยาบาลจากการประมวลผล antibiogram	19

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย	
antibiogram สำหรับหอผู้ป่วยในของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนครสวรรค์	20
แนวโน้มของการเกิดเชื้อแบคทีเรียดื้อยาปฏิชีวนะในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ปี พ.ศ.2548-2550	29
แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงความไวของเชื้อแบคทีเรียบางตัวต่อยาปฏิชีวนะ ของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2548 - 2550	33
แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปริมาณการใช้ยาปฏิชีวนะบางตัวของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ในปี พ.ศ. 2548 - 2550	40
ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการใช้ยาปฏิชีวนะกับร้อยละความไวของเชื้อดื้อยาบางตัวของมหาวิทยาลัย นครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2548-2550	43
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการใช้ยาปฏิชีวนะกับร้อยละความไวของเชื้อดื้อยาในแต่ละปี	47
ความคิดเห็นของแพทย์ต่อการนำ antibiogram ไปใช้ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนครสวรรค์	48
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	กลไกการดื้อยา และตัวอย่างกลุ่มยาต้านจุลชีพที่มีการดื้อยา	6
2-2	กลไกการดื้อยาจำแนกตามชนิดของยาต้านจุลชีพ	7
2-3	ปัญหาการดื้อยาจำแนกตามชนิดของเชื้อแบคทีเรีย	9
2-4	วิธีการทดสอบความไว	12
2-5	ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำ antibiogram	14
2-6	ส่วนประกอบของ antibiogram	15
4-7	อัตราการเกิดรูปแบบเชื้อแบคทีเรียดื้อต่อยาปฏิชีวนะ ของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร	24
4-8	ร้อยละความไวของเชื้อแบคทีเรียแกรมบวก สำหรับหอผู้ป่วยใน ของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. 2548 – 2550	25
4-9	ร้อยละความไวของเชื้อแบคทีเรียแกรมบวก สำหรับหอผู้ป่วยวิกฤต ของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. 2548 – 2550	25
4-10	ร้อยละความไวของเชื้อแบคทีเรียแกรมลบ สำหรับหอผู้ป่วยใน ของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. 2548 – 2550	26
4-11	ร้อยละความไวของเชื้อแบคทีเรียแกรมลบ สำหรับหอผู้ป่วยวิกฤต ของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. 2548 – 2550	27
4-12	แนวโน้มการเกิดเชื้อแบคทีเรียดื้อต่อยาปฏิชีวนะ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร	29
4-13	แนวโน้มการเกิด multidrug-resistance ของเชื้อแบคทีเรียชนิดต่าง ๆ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. 2548-2550	29
4-14	แนวโน้มการเกิด extended-spectrum β -lactamase ของเชื้อแบคทีเรียชนิดต่าง ๆ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. 2548-2550	31
4-15	แนวโน้มการเกิด Methicillin-resistant <i>Coagulase Negative Staphylococci</i> ของเชื้อแบคทีเรียชนิดต่าง ๆ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. 2548-2550	31
4-16	แนวโน้มการเกิด Methicillin-resistant <i>Staphylococcus aureus</i> ของเชื้อแบคทีเรียชนิดต่าง ๆ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. 2548-2550	32
4-17	แนวโน้มความไวของเชื้อแบคทีเรียบางชนิดต่อยาปฏิชีวนะบางตัวบนหอผู้ป่วยใน ปี 2548 –2550	33
4-18	ความไวของ <i>Acinetobacter baumannii</i> ต่อยาปฏิชีวนะบางตัวบนหอผู้ป่วยใน ปี 2548 –2550	38
4-19	ความไวของ <i>Enterobacter spp.</i> ต่อยาปฏิชีวนะบางตัวบนหอผู้ป่วยใน ปี 2548 –2550	38
4-20	ความไวของ <i>Pseudomonas aeruginosa</i> ต่อยาปฏิชีวนะบางตัวบนหอผู้ป่วยใน ปี 2548 –2550	39
4-21	DDD/100 patient-days ของยาปฏิชีวนะบางตัวในปี พ.ศ. 2548 – 2550	40
4-22	ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการใช้ยาปฏิชีวนะกับร้อยละความไวของเชื้อดื้อยาในแต่ละปี	43